

قارچکی ژهراوی له نهرویج

هم نه و قارچکانه ی ده خورین، و هم قارچکی ژهراوی هه مویان له دارستاندا گه شه ده کهن. ده کریت هه ندیک له ژهراویترین قارچه که کانی نهرویج له گه ل نه و قارچکانه ی له ولاتانی تر ده خورین له یه کنری بچن.

گهره سنده که پیت که ژهراوی بوویت، په یوه ندی بکه به بنکه ی زانیاری ژه هره وه له نهرویج.

قارچکی (کوارگی) Spiss giftslørsopp (Cortinarius rubellus) (لای چه پ) ژهراوییه، و ده کریت به تهنیشت قارچکیکه وه سه ره لیدات که بۆ خواردن ده بیټ وه کو (Craterellus tubaeformis) (٤) (٤) قارچکه که ی لای راست).

نه مانه ی خواره وه له بیرمه که تا گه پانیکی پر ناسایش بۆ کۆکردنه وه ی قارچک بکه پیت

- به شداری کۆرسی قارحک بکه.
- هه موو کاتیق قارحکه که یه ک یه ک هه لېگره و پاکیبکه ره وه.
- فیری ناوی قارحک و قارحکه ژهراوییه کان ببه که له نهرویج هه یه. حۆره کانی قارحک له وولاته کان و له کیشوره ره کان حیوازن له یه کنری. ده کریت قارحکیک که له وولاتیکی تر ده خوریت له قارحکیک بحیت که له نهرویج ژهراوییه.
- زانیاری نوپی و نوپکراوه دهرباره ی قارحک به کاربه یینه.
- له پووی حۆنیه تییه وه ته نه قارحکی بلش بخۆ و رزیو و کرمیکان فرېبده.
- قارحکی خواردن ده بیټ به ته واوی یان به پړژه یه کیبه رجاو گه وره بوو بیت تا وه کو بتوانریت بناسریته وه.
- حۆره حیوازه کانی قارحکه کان له ناو سه به ته که دا به حیا له یه کتر دابن بۆ نمونه له ناو پاکه تی حیاحیادا دایانبنی.
- به ته واوی دلنیا به له وه ی حی حۆره قارحیک کۆده که یته وه، ده یخویت و پیشکه شی ده که پیت به وانی تر.
- قارحکه که بیشکنه له لای که سی شاره زای قارحک (شاره زای بواری قارحک)، یان له کۆنترۆلی قارحک له نزیق خۆته وه، یان به رپگه ی کۆنترۆلی نه له کترۆنی قارحک به موبایله که ت.
- قهت زیره کی ده سنکرده به کارمه هینه بۆ برپاردان له سه ره نه وه ی که قارحکیک بۆ خواردن ده سنده ات یان نا.

ژهراویترین قارچکه کان له نهرویج

نه و قارچکانه ی نه م نامیلکه یه ده کریت بینه هۆکاری زهربه ی درپژخایه ن له نه ندنامه کانی وه ک جگهر و گورچیله کان.

جۆری تری قارچکیش هه یه له نهرویج که ژهراوییه و قارچکی تریش هه یه که رپنمایا ناکریت بخوریت. نه و قارچکانه لیره دا ناویان نه هاتوو.

بۆ زانیاری زیاتر دهرباره ی قارچکیک که بخوریت سه یری نه م لینکه بکه:

www.soppognyttevekster.no

[نهرويځی] Hvit fluesopp

Amanita virosa

هه موو قارچکه که (کلاوه کهی، لاسکه کهی، په په کانی و ګوښته کهی) سپیبه. له لای لاسکه کهی نه لقه یه ک هه یه به لām نه مه ده کریت بکه ویت. له به شی خواری خواره وهی به رگیک یان توره که یه ک هه یه. نه م قارچکه له دارستاندا باوه.

[نهرويځی] Grønn fluesopp

Amanita phalloides

په نگی کلاوه کهی ده کریت جیاوازیبیت له سه وزه وه بو قاوه بی و زه رد. په په کانی و لاسکه کهی سپین. له لای لاسکه کهی نه لقه یه ک هه یه، به لām ده کریت نه م نه لقه یه بکه ویت. له به شی خواری خواره وهی لاسکه کهی ده کریت به رگیک یان توره که یه ک هه یه. نه م قارچکه له نه رویج ده گمه نه.

[نهرويځی] Flatklokkehatt

Galerina marginata

کلاوه کهی و په په کانی زه ردیکی قاوه بیباون. لاسکه کهی ده ګوړیت له په ساسیه وه بو قاوه بی. قارچکیکی بچوکه که سروشتی وایه پیکه وه و له سره توپکیلی دار و بنه داره کان گه شه ده که ن. قارچکه که ناسایبه.

Lepiota boudieri

قارچکی جوړی Lepiota

[نهرويځی] Små parasollsopper

قارچکی سره به جوړی Lepiota بچوکن و به زه حمت جیاوازیبه کانیان ده بینریت. ناشکرا نیه که کام جوړه یان ژه هراویبه له وانهی که سر به م جوړه قارچکه ن. په په کانی په نگیان مه یله و سپیبه. سره وهی کلاوه کهی وه ک نیسکه په یکه ره و په نگی جیاوازی هه یه. لاسکه کهی ده کریت نه لقه یه کی هه بییت یان به بی نه لقه بییت. لاسکه کهی ده کریت سپی یان په نگی تر بییت. ګوښته کهی سپیبه..

ژه هراوی بوون به قارچکی fluesopp, flatklokkehatt یان Lepiota

ته نانه ت یه ک توڑیکیش له م قارچکانه ده کریت بیپته هوکاري ژه هراوی بوونیکي سهخت. نیشانه کانی ۶-۲۴ کانتر میړ له دواي خواردنی درده که ویت. نیشانه کانی بریتیه له سکچوونیکي به هیزی وهک ناو روون، سکنیسه و پشانه وه. مه ترسی زور هه یه له سره زه ربه به رکه وتنی مه ترسیداری جگه له ماوهی ۲-۳ پوژدا. کاتیک گومانته هه بوو که په نگی خواردیپیت په یوه ندی به که به بنکهی زانیاری دربارهی ژه هر (Giftinformasjonen) بو وهرگرتنی پینمایي و به دوا داچوونی زیاتر.

[نەرویجی] Spiss giftslørsopp Cortinarius rubellus

هەموو قارچکە کە قاوھیی سورباوھ (کلاوھ کە، پەپھ کانی، لاسکە کە و گوشتە کە). قارچکە کە لە دارستاندا باوھ .

[نەرویجی] Butt giftslørsopp Cortinarius orellanus

لە قارچکی spiss giftslørsopp، بەلام کلاوویکی خەری هەیه. ئەمە جوړیکی زۆر دەگمەن قارچکە. ئەم قارچکە لەو دارستانانە هەیه کە درەختەکانی گەلادارن.

ژەھراویبوون بە قارچکی giftslørsopp

تەنانت یەک تۆزیکیش لە giftslørsopp دەکرێت زەرەبی جدی لە گورچیلە بدات. یەکەم جار دواي لانیکەم ۳۶ سەعات دەکرێت نیشانەکانی ژەھراویبوونە کە دەریکەوێت. نیشانەکان دەکرێت دلبەیکداهاتن، پشانەو، سکئیشە، تینویتی، نازاری ماسولکە. سەرگیژخواردن، بیتاقەتی و ناپەحەتی. کەسانیک دەکرێت نیشانە ی کەم لیبیان داربدات بەر لەو هی زەرەبی لە گورچیلەیان بدرێت. مەترسی زۆر هەیه بۆ ئەو هی کە لە ماو هی ۳-۱۴ رۆژدا لە زەرەبی جدی قورچیلەیان بدرێت. لە کاتی هەبوونی گومان لە خواردنی پەییوھندی بکە بە دەزگای زانیاری دەربارە ی ژەھر.

Giftinformasjonen

تەلەفۆن : ۰۰ ۱۳ ۵۹ ۲۲ :
(شەوانە و رۆژانە)

پیکخراوی Norges sopp- og nyttevekstforbund کۆرسی قارچک و گەشتکردن پیکدەخات و دەتوانیت لەم لینکەوھ ببینییت. www.soppognyttevekster.no
کۆنتروولی ئەلەکترونی قارچک بە جوړە بکە - Digital.soppkontroll .

ئەم نامپلکە یە لەلایەن بنکە ی زانیاری دەربارە ی ژەھر دروستکراو، زانیاری زیاتر دەربارە ی قارچک و ژەھراویبوون لەم لڤنکەدا بەر دەستە www.giftinfo.no
فۆتۆکان لە لایەن Per Marstad گیراون.

دوا یین نوپکردنەوھ: ۲۰۲۶

